

03. august 2022

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 imm. 1 naapertorlugu apeqquutit uku Naalakkersuisunut saqqummiuppakka.

Naalakkersuisunut apeqquteqaatit:

- 1. Apeqquut Naalakkersuisut kaammattuinnissaminnut imaluunniit politikikkut peqqunissaminnut pilersaaruteqarpat – Ukiup tulliani Namminersorlutik oqartussat ingerlatseqatigiiffiisa ataatsimeersuarneranni – taakku Arctic Economic Council-imut (AEC-mut) ilaasortangornissaannut?**
- 2. Apeqquut Aappimik akineqassappat, suut tunngavilersuutigalugit?**
- 3. Apeqquut Naaggamik akineqassappat, suut tunngavilersuutigalugit?**
- 4. Apeqquut Inuussutissarsiutinut tunngatillugu sinaakkutitut atugassartittaasut suut Naalakkersuisunit piareersaatigineqassamaarpat Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiisa Issittumi attaveqaateqalernissaannut, nittarsaannissaannut niueqateqarnissaannullu?**
- 5. Apeqquut Issittumut periusissiornermi Naalakkersuisut AEC ilanngutissallugu pilersaarutigaat?**

(Inatsisartuni ilaasortaq, Asii Chemnitz Narup, Inuit Ataqatigiit)

Neriuppunga apeqquutikka ullut suliffiusut qulit qaangiutsinnangit akineqassasut.

Tunngavilersuutit:

1. Kunngearfiup Issittumi Siunnersuisoqatigiinni aamma Arctic Economic Councilimi Maj 2025 Siulittaasuuneq tigussavaat, tassanilu Kalaallit Nunaat periarfissaqarpoq Namminersorlutik Oqartussani pisortap arlaata AEC-p siulersuisuinut inississinnaassalluni – tamannali pissappat piumaneqarnerusarpoq Maj 2023-mi ilaasortanngornissaq, aammalu siulersuisuni ukiuni marlunni ilaasortaasimanissaq.
2. Issittumi aningaasaqarnikkut ineriartorneq aatsaat taamak ukkatarineqartigaaq. AEC nunanit qulinit amerlanerusunik ilaasortaatitaqarpoq, Kalaallit Nunaalli amigaataavoq. Kisianni danskit suliffeqarfiutaat, Dansk Industri aamma Danske Rederier aqutugalugit, Issittumi inuussutissarsiornermik ineriartorneq soqutigisaralugu takutitsinikuupput, AEC’p pilersinneqarneranut peqataanikuugamik.
3. Kalaallit Nunaat nunarsuarmioqatigiit akornanni niuerniaruni aningaasaliisunullu pilerinarsaarissaguni, taava Kalaallit Nunaat aamma akisussaaqataasariaqarpoq. EAC-mut ilaasortaanerup takutissavaa Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit nunarsuaq tamakkerlugu akisussaaffimmik tiguseqataasut.
4. Nunat tamalaat akornanni inuuttisarsiuutitigut sinaakkusiilluni atugassaritineqartut - aamma politikkikkut aalajangiussat-assersuutugalugu ukunani: EU, FN, IMO aamma piffinni allani Kalaallit Nunaannissaq suliffeqarfinnut sunniuteqartarput. AEC sinaakkutitut atugassaritineqartut pillugit pitsaasumik aalajangiisartut sunnersinnaavai, Issittumi suliffeqarfinnut iluaqutaasunngorlugit.
5. AEC-mi ilaasortat arlallit aalisarnermik, aatsitassarsiornermik, nukissiuutinut ataavartunut, attaveqaasersuinermit suliaqartuupput. Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit ilaasortanngornermi soqutigisaqatigiinnut peqqataalissapput, nutaanik periarfissarsiornermi isumassarsiffigineqarsinnaasunik.
6. AEC nunat tamalaat akornani aqqissuussani aamma onlinekkut paasiniaaqatigiinnerni Issittumi suliffeqarfinnut sinniisuusarpoq. Tassani suliffeqarfiit ilaasortaatitat oqalugiartitaqarlutik sassartinneqartarput, imaluunniit allaaserisani sammineqartarlutik.

7. Nunap inooqqaavisa peqatigiiffii arlallit AEC-mut ilaasortaapput, siulersuisunilu issiatitaqarlutik. Ilaasortat ilaatigut ikuupput: Aleut International, Atabashkan, ICC aamma RAIPON. ICC Greenland aamma ilaasortaavoq.
8. AEC nunarsuarimi peqatigiiffinni kisiartaalluni Issittumi Siunnersuisooqatigiinnut Memorandum of Understanding-imik atsijugaqarpoq. Taamaalilluni Issittumi Siunnersuisooqatigiinnut inuutissarsiornikkut ineriartortitsinermik oqaloqatigiinnerni immikkuullarissumik inissisimalluni.
9. AEC Issittumut periusissani qassiini eqqaaneqarpoq, soorlu Finlandip, Sverigep, Indiap, Frankrigip, Ruslandip, Islandip periusissiaanni. Aammattaaq Issittumi Siunnersuisooqatigiit periusissiaani siullermi 2030-mut atuuttumi.

Itisiliissutit:

Arctic Economic Council (Issittumi aningaasaqarnikkut siunnersuisooqatigiit) 2014-mi tunngavilerneqarpoq Issittumi Siunnersuisooqatigiinnut pituttugaangitsumik siunnersuisartussatut. Ilaasortat tassaapput suliffeqarfiit namminersortunit ingerlanneqartut minnerit annerillu, imaluunniit inuussutissarsiornermik soqutigisaqatigiit, tamarmik assigiissutigivaat Issittumi aningaasaliisinnaasunik ujartuinissamik soqutigisaqarnertik, nunap immikkoortortaniit nunarsuup sinneranut periarfissanik nioqqutissanillu tunisaqarnissaminnut soqtigisallit. Ullumikkut AEC Tromsømi qullersaqarfeqarpoq, nunanillu aqqanilinnik ilaasortatitaqarluni. Suliniaqatigiiffiup suliassai pingasoqiusaapput: suliffeqarfinnut pitsaanerusunik sinaakusiinissamik pilersitsinissaq, suliffeqarfiit ilaasortarineqartut suleqatigiissitalianut assigiinngitsunut attaveqartinnissaat, aammalu nunap immikkortuani inuussutissarsiornikkut aningaasaliinissamik periarfissat pillugit attaveqarneq paasissutissiinissarlu. Siulittaasuuffik parlakaajaanneqartarpoq, Issittumi Siunnersuisooqatigiinni siulittaasuutitaqarneq malillugu. Taamaattumik Kunnegeqarfiup Maj 2025-mi AEC-mut siulittaasuuffik ukiuni marluunni tigussavaa, naak ullumikkumut Kalaallit Nunaanniit suliffeqarfinnik ilaasortaqanngikkaluartoq – taamaakkaluartoq ICC Kalaallit Nunaat

ilaasortaavoq. Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiini AEC-mut
ilaasortaatitaqalernermi ersarissumik Kalaallit Nunaata Issittumi
inuussutissarsiornikkut ineriartortitsinermut peqataaneranik
nalunaarnerusaaq.